

Latweeschu Utwises.

Ur augstas Geweschanas = Rummissiones sinu un nowehleschanu.

Nr. 17. Zettortdeenâ tanni 26tâ April 1823.

No Daugawas.

Tanni 3schâ April scheitan tahs pirmas struhges us Rihgu garram gabje, winnas ne bij ar labibu peelahdetas, kâ zitteem gaddeem, bet ar linneem, kamepeem, taukeem, ar dselsu un zittahm freewu prezzehm. Pee mums taggad ar plohsteem dsihwo, ko schê teem Utwischu lassitajeem jo wairak isteiksim:

No Daugawa plohsteem Ima isteikschana.

Paschâ pirmâ pawassarâ, kad Daugawa isgahjufi, un arri no Pohlu leddeem jau flaidra, tad pee mums fauz un dsenn: „us plohsteem, us plohsteem.“ Saimneekem un mahthem gan gruhta sinna; jo tufschâ laikâ ruhpas to kullu pehz, bet pascheem gabjejem un strahdneekem itt labbi patihkama sinna, us ko fenn deenahm preezajahs. Lai arri darbs pateesi gruhts, un laiks wehl aufsts un drankains buhtu; par to ne kas ne kaisch, kad tiffai pulkâ kohpa strahdaht warr, itt kâ seena-laikâ, woi pee mihteem fuhdeem. Bet tad arri kauschu pee Daugawas! pa simteem; puiseefchi un meiteefchi, leeli un masi, wezzi un jauni; kahjineeku leelais pulks, bet ir zits ar sirgu; jo pa 4 lihds 8 no mahjahm tē fanahf. Zif ween to usrauga-wihru schinni muischâ, waggari, teefneschi, desmitneeki, mescha-fargi ic., tee wiffi lihds flahf pee Daugawas; ikweenam faws sinnains darbs un ammas. Tē irr ko skattitees! — Zitti plohtus seen, zitti malku sweed, zitti blihwe, zitti krauj, zitti peewedd, zitti wizzes greef un kluhgas taifa; schis meetus durr, tas kahrtas zehrt pehz mehra; tē ap balkeem dsihwo, auschukohfu eetaifa ar aireem un waldamu — tur schaggarus leef us gattawu plohtu; raug, tē rihdsineeki jar fanefs kullus un mantu, tai-

fidamees us zellu. Tur zittu plohtu jau gruhsch no mallas, tad fleegschana pilnâ rihfle, un lauschu kâ skuddeas. Pa tam zitti peekuffuschi strahdneeki atpuhschahs; ugguni fakuhruschi apmettahs apfahrt, ir ispihpedamees kahdâ schaggaru-buhdinâ farunnajahs. Tur kahds mihligs pahris kluffu weetinu atraddis, kohpâ muffina; tee kas sinn fohlahs un zerrejahs us nahkamii ruddeni; tã gan buhs; un nu prohti kam gruhts plohtu darbs un laiks, wiffu wairak jauneem tahds patihkams. Ir zittu schuhpi jau esnu redsejis straipeledamu no frohga isnahkam, kas turpat us Daugmallas stahw. Tē daschadi pee mums eet plohtulaikâ, un dauds ko redseht, kâ us tirgu; un ja patihf gohdigam lassitajam sinnaht, kâ schê ap plohsteem strahdahts tohp, tad mehginaschu to isteikt. Gan mums prettin, ohtra Daugmallâ, Widsenmeeki ittin tapat ar plohsteem dsihwo, itt kâ mehß, un Reimbatteefchi, Leelwadeefchi, Jumpraweefchi, Skrihwereefchi, Nistrankleefchi, Stufmanneefchi ic., pasaul pulku plohtu us Rihgu laid. Bet Kursemme, ne sinnu woi wehl zitta muischu buhs, kas tahdus malka-plohtus seen, kâ schê pee mums, leelâ Daugawas muischâ (Linden).

Kas sinu woi mamma isteikschana ne buhs par peeminneschanu us preekschdeenahm! jo netizzu ka ir schê ilgus gaddus wairs plohtus fees un tif dauds malkas us Rihgu dsihß, kâ no wezzeem laikeem, lihds scho baltu deenu wehl. Jo ir muhsu leeli meschi paleef plahni! Preeksch kahdeem 30 gaddeem wehl, wiffadi leeli putni un swehri pee mums mitte, kâ lahtfchi, breeschi, luhfchi, stirnas, meddeni ic. Zaggad lahtfchu ne buhtin wairs naw; par to nu gan schehl ne buhtu; bet ir breeschi un zitti labbi meddijami putni tiffai retti no kaimineem pee mums usskreij, bet muhsu meschds wairs

ne mahjo. To darra plohssti, pohsta=libdumi, plawu=rabschana, kohka=jumti (no lubbahm) fahrschu=sehtinas, sarra=ezzeschi, darwas=zepli, gull=sehtas, zirschana bes sinas, un wehl dauds un daschada zitta tahda meschu=pohstischana, kas taggad gan zeeti aisleegta, bet femm deenahm darrita. Bet nu fahrschu teift no Daugawas plohssteem.

Tahda weeta Daugmallä, fur krafts ne wissai stahwu, nei arri pa dauds lehns, bet deewsgan passihps ka wajaga, tur taifa plohsstus, fo ta eegrohsa. Paprecksch eesitt semne stiprus meetus pehz plohssta plattuma no uhdena. Nu leek un guldina pee scheem meeteem to fruhschu=kohku, kas irr resus balkis ka pamats, un patti galwa tahm plohssta-stekkehni jeb legheram us semnes. To tudat us scho fruhschu=kohku tohp fliddi likti, kas irr prahwi balki 9 assu garri, kas ar teewgallu lihds affi eeksch uhdena gull, un ar resgallu turrahß (eelaisti) pee fruhschu=kohka. Tahdu fliddu irr 4 us katru plennizi, un schee plohsstam to brauzamu zellu darra, pa kurreu fliddihß no semnes eeksch uhdena, kad plohsstu gruhdihs. Wirsu us scheem fliddeem tohp nu patti plennize ustaitita, kas irr ta fakkoht tas leelais traufs jeb lahde (schkirsts) eeksch ka paschu pahrdohdamu malku leek. Tahda plennize, kas 5 lihds 6 affim garra un 5 platta, tohp itt ka fahrschu=sehtina no stiprahm eglu=ir preechu=fahrtahm taifita, tikpat grihds ka mallus, fo ar stiprahm fluhgahm un wizzehm, us wisseem 4 stuhreem labbi zeeti kohpa fagreesch un faseem. Plennizes feenas jeb mallas irr 5 fahrschu augstas, kas isness lihds 4 pehdahm augstumä; un wehl eekschpuffe garr malalahm kahdu fahrti leek (par plattmallu jeb wihli) lai malka ne iskriht. Plennizes grihdu ar schaggareem paprecksch beesi apkrauj, lai malka appaksch ne kriht zaur. 4 tahdu plennizu irr fauzams plohsstus, un tohp reise no-gruhstas no krafta. Itt leelam plohsstam lihds 5 plennizes leek, bet taggad rehti tahdu reds; masam plohsstam tikfai 3. Paschas plennizes tohp atkal ar itt stiprahm juhgham kohpa fafeetas, jeb ihsti fakkoht sawa starpa ka juhdsin fajuhgtas. Schahß juhgas irr itt leeli, un

rohkas resnumä stipri rinki, kas no jaunahm behrsehm woi eglehm fagreessti, un it pa diweem weena eeksch ohtra ekehdeti buhdami, weens tahds schaggaru rinkis tohp schinni plennize fahrschu=starpä eepihßs un zauri laists, un ohtrs tikpatt ohtrai plennizei itt prettim. Pee katras plennizes 4 tahdu juhgu, kas wissu plohsstu kohpa turr, bet tomehr ta, ka ikweena plennize swabbada paleek us uhdeni, un no ohtras lihds 4 pehdu starpa paleek. Nu schahß plennizes pee krauj pilnas ar malku, jeb nu plohsstam sawu lahdimu un weddamu prezzi dohd. Prohti malka, kas pehrnä gadda faszirsta, fausa un weegla, un pagale tikfai arschina garra, elkschmu un behrsu ween, stahw leeleem blahkeem turpatt flahst Daugmallä, fur plohsstus seen. Gan ar sweeschamu tohp malka no strehkehni plennizes eesweesta, juffku juffkam leelas gubbäs; bet tudat zitti, fo par kraudinataseem sawz, to atkal smukki pa fahrtam fahliuwe, un strehkes krauj, ka peenahkabs, lihds kamehr plennize pilna, fo ar 12 lihds 15 affehm peelahde. Paschu wirsu atkal ar schaggareem apfeds, fo ir Nihgä pee assu uskrauschanas wajaga. Tad eeleek abbahm galla-plennizehm to auschu=kohku, kas irr balkis 3 affehm garfch, kas tahdas aufis, no paschas malkas taifitas, tik zeeti eelaists tohp, ka ne mas ne kustahß; un pee scha auschu=kohka tohp tad aivi eelaisti un peetaifiti, fo kusteht un grohsst warr, un ar fo plohsstu us uhdeni wadda un walda, pee katra auschu=kohka 4 tahdu airtu. Kad nu wehl itt garru, rohkas-resnu leelu traffu (tau) schkehrsam pahri par wissu plohsstu likkuschi — prohti weens gals schahß trasses irr pee pirmas plennizes zeeti peeseets, ohtrs pee meereem semne usmaukts, bet itt flahbaini, lai plohsstu gruhshoht ne reebj — tad irr plohsstus gattaws us gruhschanu. Gaidi nu! —

Nu taifahß muhsu Nihdsineeki us zellu un fanahk, prohti stuhrmannis un strahdneeki, kas ar plohsstu us Nihgu eet, usleek plohsstam sawas fulles ar maissi un stakka=woi peenazibbahm, un ja Deews dewis ir zittu kahdu pahrdohdamu prezzi; stuhrmannis kahpi us widdeju plennizi, strahdneeki, tiklab puischi ka

meitas, abbejās galla=plennizēs pee aireem if pee katra 6 lihds 9 zilweki, kà kursch plohsst leels woi masz, gaididami lai gruhsch. 2 wihri eeksch masz laiwinas pee trassas to fargadami. Pa tam jau definitneeki un usrauga wihri, kas to labbi proht, peelee katra weeta, fur ween plohsst pee fliddeem peeseets, wihru ar zirwi, un augscham pee kruschu=kohka atkal zittus wihrus ar stipreem bohmeem; pulks lauschu nu sanahk un ir gattawi us palihgu, wissi lihds sinnu gaididami; ir stattitaju deewsgan no saungeem un laudim. Kad nu usraugi wissu plohsstu labbi pahrluhkojuschi, un mallu=mallahm zeeti ismeklejuschi, sinu, ka wissas leetas pareisi kà maijaga, tad weens no scheem papreeksch tà pawehle: „wissi klus“, speeki augsti pazeldams ar rohku mett un sinnu dohd: lai zehrt un zelt. Un us to paschu azzumirkli, wissas fluhgas ar weenu zirteni puschas, plohsst walkam, bohmineeki plohssta-wirsgallu reise zelt, zitti stundami palihds, un plohsst kà nobarrohts resns tehwinisch, lehnitnam un breifschkedams welkabs us uhdeni. Tik ko eegahschahs, puttās zeltahs Daugawā, un schi schnahgdama sawu teesu prassa un dabbu. Rihdsineeki turahs pee schaggareem, ka augschpehdu ne friht; zits ir uskleeds no bailehm, kad plohsst eefahkumā uhdeni gründams, leekabs winnu slihzinahk; bet ne kas ne kaisch, jo plohsst labbi peld. Bet trassas=fargi laiwina tikpat kà us krasu, tudal tauu trihzina un lezzina, un tik ilgi, kamehr sawalda plohsstu un to usturr, lai ne aiseet prohjam, bet wehl pee mallas paleef. Tad wissas mallu-pagalles kas plohsstu taikhoht appaksch palikkuschas, ir meetus, fahrtas x. wehl lihds usleef, un ja tad patihk un laiks labz, tad palaid no meeteem walkam, un tudal plohsst aiseet prohjam, sawu zellu. Wesseli nu! —

(Ta ohtra un beidsamū iskreitschana eeksch Nr. 18.)

No augschgalla, 9tā April.

Kad jau arween, jebchu wisswairak zaur paschu zilweku waini, pawassara muhsu semine mehds buht truhkuma= un behdu-laiks, tad muns ihpachi schinni gaddā, un pawissam bes muhsu waines lohti gruhpta pawassara.

Sahle pehrn wissas mallas bij lohti flikti no augsti, un lauki arr dauds weetahm pawahji bij isdewuschees, tà ka dascheem seens un wasfaraju=salmi ne ilgi pehz seemas=swehtkeem jau beidsch; wisswairak arridsan tadehl, ka lohpiini pee bahrgas seemas lohti stipri bij ehdufchi.

Linu, ar ko lautimi few un saweem lohpineem pahrtikschann sagahda, kad ta zittos gaddos teem peetruhkst, arri ne bija, un tà winni pawissam tukfchi un bes paliga palikka, ja dascha wairak no Deewa apwehtita muischa tohs ne scheljoja. Tà tad daudseem sirgi un lohpi, kas jau Merz mehnescha widdū plikkās gannibās bij redsami, nu pawissam nowahrguschchi, un zitteem arridsan labba dalka isnihfusi. Ir laudim dauds weetahm maies=truhkums. — Seemā schē gan mas dsirdeja no flimnibahm, bet taggadim laudis lohti sirgst ar karstumu, massali, un Deewam schehl arridsan ar niknahm bakkeh. — Uppes, jebchu gan leels uhdens bija, tatschu labbi isgahjuschas. Pee plohsstu-laischanas no Leelas=Salwes laudim weens uhdeni sawu gallu dabujis, un bes tam, kà laudis fakka, wehl 7 zilweki, — tee wisswairakee pee Baukas pilz, fur pee dambja lohti gruhpta pahreeschana, — effoht noslikuschchi. — Was=Salweeschōs 31mā Merz mehnescha deenā Lujahna jaunās un brangi ustaititas mahjas nodegguschas.

Wag. 18.

Teefas fluddinafchanas.

Us pawehleschanu tabs Keiseriskas Majesteet, ta Patwaldineeka wissu Kreewu Walsts u. t. j. pr., tohp no Jaunas-pils pagasta=teefas wissi parradudewesi ta islikta fainneeka Rusche Uns, un schi Basnij=lungamuischas fainneeka Gehrmanu Krischjahn, par kurreu mantu zaur spreeschanu schihs pagasta=teefas konkurse irr likta, zaur scheem ralsteem aizinati, pee saudeschanas sawas teefas eeksch 2 mehnescheem, prohti lihds 16tu Juhni schi gadda, kas par to ween weenigu isflehgshanas terminu irr tappis nolikts, sawas mekleschanas woi paschi, woi zaur preeksch teefas geldigeem weerneefeein scheitar peeteift.

fawu leetu parahdiht un tad sagaidiht, ko teefa
 fpreedihs. Islaists ar to rakstu un sehgeli
 schihs pagasta = teefas. Jaun = pill, tanni
 16tâ April 1823. (3)

Us tizzibu,

F. W. C. Meyer, pagasta = teefas skrihweris.

No Kligger = muischas pagasta = teefas wiffi
 tee, kam kahdas taifnas praastichanas pee tahs
 mantas ta scheitan nomirruscha fainneeka Leh-
 winu Ewald, par kurra mantu zaur scho
 teefas deenas fpreedumu konkurse irr nolikta,
 tohy faaizinati, lai lihds to 2tru Zuhni schinni
 gadda, kas par to pirmu un weenigu terminu
 irr nolikts, scheid atnahk un to teefas fpree-
 dumu fadsird. Kligger = muischa, tanni 7tâ
 April 1823. (1)

Bittuschkehp Janne, pagasta = wezzafais.

P. J. Diekmann, pagasta = teefas skrihweris.

Kad tas Preekul Elkezeema fainneeks Klah-
 we Jahn tannis mahjas Nr. 8. pats gribbe-
 dams fawas mahjas atdohd, un kad ta Preekul-

Affihthes pagasta = teefa ar muischas waldischa-
 nas sinnu schihs mahjas pretti nehmuft, tad
 tapehz ka tam nodewejam daschadi parradi,
 konkurse par winna mantu tanni 30tâ Merz
 tappe fpreesta. Preekul = Affihthes pagasta =
 teefa pehz ta S. 493. to augsti apstiprinatu lik-
 kumu par Kursemmes semneekem scheidan itt
 wiffus parradu dewejus ta augfcham peemin-
 neta parradu nehmeja Klahwe Jahn scheidan
 faaizina, lai pee saundeschanas fawu teefu
 eeksch 2 mehnescheem, prohti lihds 30tu Mei
 fchi gadda, kas par to ween weenigu un isfleh-
 schanas terminu irr nolikts, ka peeflahjahs
 scheidan peeteizahs. Preekul = Affihthe, tanni
 7tâ April 1823. (3)

Leege Jahn, pagasta = wezzafais.

Pagasta = teefas skrihweris C. J. Wolansky.

Zitta fluddinafchana.

Tas Irlawas Basnizas = frohgs us nahfo-
 scheem Jahneem 1823 irr isdohdams. Pee-
 nahkamas sinnas par scho frohgu warr Irla-
 was = muischâ dabbuht. (2)

Naudas, Labbibas un Prezzu tirguš us plazzi. Rihgê tanni 16tâ April 1823.

	Eudraba			Eudraba	
	Rb.	Rp.		Rb.	Rp.
3 Rubbuli 76½ Kap. Papihru naudas gelbeja	1	—	1 Pohds kannepu tappe maksahs ar	1	—
5 — Papihru naudas	1	32½	1 — linnu labbas furtes — —	3	50
1 jauns Dahlderis	—	—	1 — — flitakas furtes — —	3	—
1 Puhrs rudsu tappe maksahs ar	1	30	1 — tabaka	1	—
1 — kweeschu	1	90	1 — dselses	—	75
1 — meeschu	1	—	1 — sweesta	1	75
1 — meeschu = putrainu — —	1	60	1 muzzu filku, preeschu muzzâ — —	5	75
1 — ausu	—	85	1 — — wihschnu muzzâ — —	6	—
1 — kweeschu = miltu — —	2	50	1 — farkanas fahls	7	—
1 — bihdeletu rudsu = miltu — —	2	—	1 — rupjas leddainas fahls — —	5	75
1 — rupju rudsu = miltu — —	1	35	1 — rupjas baltas fahls — —	4	—
1 — firnu	1	60	1 — swalkas fahls	4	50
1 — linnu = sehklas	3	—	50 Grashi irr Barra jeb Papihres Rubbuli un		
1 — kannepu = sehklas	1	80	Barra nauda stahw ar papihres naudu weenâ		
1 — kimmenu	4	—	maksa.		

Esst zu drucken erlaubt.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ostseeprovinzen: J. D. Braunschweig, Censur.
 No. 182.